

www.
ZakonikPrace365.cz

ZÁKONÍK

PRÁCE

DonauMedia

Interaktivní komplet nejnovějšího znění zákona po všech novelách v právním stavu pro rok 2023 s úvodním komentářem posledních změn a on-line aktualizacím servisem

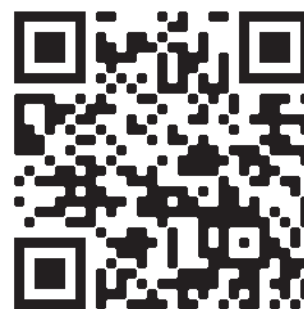
V ceně:

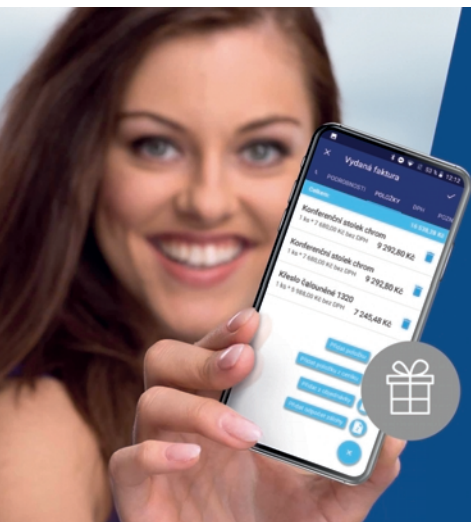
SPV

SPOLEČNOSTI
PRO VÁS

PRODEJ
A ZAKLÁDÁNÍ
SPOLEČNOSTÍ

E-book, bezplatná aktualizace:
Načtěte QR a odešlete SMS na +420 739 866 871
Podrobnosti na www.ZakonikPrace365.cz

STORMWARE

POHODA

Ekonomický software

Aplikace pro
mobilní fakturaci
zdarma

www.pohoda.cz

Zákoník práce 2023 s komentářem posledních změn

Obsah	
Souhrnně k posledním novelám zákoníku práce Strana 4	Podrobný obsah Strana 7
Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, v právním stavu k 1. lednu 2023 Strana 9	

V ceně publikace je jako bonus ZDARMA zahrnutý e-book po každé změně a servis na servisní webové stránce www.ZakonikPrace365.cz. REGISTRACE K BONUSU: Zprávu *Aktualizace ZakonikPrace* zašlete na e-mail newsletter@newsletter.cz nebo jako SMS na číslo +420 739 866 871 nebo vyfotografujete mobilním telefonem QR kód na obálce a zašlete vygenerovanou SMS podle instrukcí.

POHODA

Ekonomický software

Ideální pro komplexní zpracování účetnictví a daňové evidence

www.pohoda.cz

mPOHODA

mobilní fakturace a prodej

Aplikace, se kterou vystavíte doklady z mobilu a snadno je pošlete své účetní

www.mpohoda.cz

ZÁKONÍK PRÁCE 2023 s komentářem změn. 1. vydání. E-book v pdf. Právní stav 1. ledna 2023.

www.ZakonikPrace365.cz

© 2023 DonauMedia, s. r. o., Tallerova 4, Bratislava. Pište nám na e-mail: newsletter@newsletter.cz. Vyrobeno v EU.

Upozornění: Znění textů v této publikaci bylo prověřeno s veškerou dostupnou péčí, vydavatel ani prodejce však nepřebírají žádné záruky za eventuální škody vzniklé jejím použitím a neodpovídají tedy za to, pokud by na základě textů zveřejněných v této publikaci kdokoliv konal nebo se zdržel konání a v souvislosti s tím mu vznikla jakákoliv škoda materiální nebo nemateriální povahy. Jediným rozhodujícím zněním zákonů v případě pochybností a sporů jsou texty ve Sbírce zákonů. Autorská práva k této publikaci jsou předmětem ochrany podle zákonů ČR a SR a vykonává je výhradně vydavatel. Rozmnožování a šíření jakýmkoliv způsobem celku nebo části této publikace bez výslovného písemného svolení vydavatele je zakázáno. Nerespektování práv vydavatele může vést k soudnímu postihu včetně povinnosti náhrady škody.

SPV | SPOLEČNOSTI PRO VÁS

**PRODEJ A ZAKLÁDÁNÍ
SPOLEČNOSTÍ ONLINE**

+420 775 588 338

www.spolecnostiprovas.cz

Souhrnně k posledním novelám zákoníku práce

Novela zákonem č. 181/2018 Sb., kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

- **Charakter novely:** Malá novela reagovala na jeden z praktických problémů z aplikační praxe.
- **Účinnost novely:** Od 1. října 2018
- **Obsah novely:** Hlavním důvodem změny právní úpravy bylo sjednocení postupu zaměstnavatelů, resp. obou pojišoven, které realizují zákonné pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání, při výpočtu náhrady za ztrátu na výdělku po skončení pracovní neschopnosti u uchazečů o zaměstnání. Změna má dopad na bývalé zaměstnance, vojáky nebo příslušníky bezpečnostních sborů, kterým je poskytována náhrada za ztrátu na výdělku nebo náhrada za ztrátu na služebním příjmu. Po novele jim bude vyplácena náhrada za ztrátu na výdělku po pracovním úrazu nebo po zjištění nemoci z povolání z výše minimální mzdy platné v den zařazení poškozeného do evidence uchazečů o zaměstnání. Novelizované znění jednoznačně stanoví, že za výdělek po pracovním úrazu nebo po zjištění nemoci z povolání se v těchto případech považuje výdělek ve výši minimální mzdy platné v den zařazení poškozeného do evidence uchazečů o zaměstnání. Náhrada za ztrátu na výdělku po skončení pracovní neschopnosti vzniklé pracovním úrazem nebo nemocí z povolání činí rozdíl mezi průměrným výdělkem před vznikem škody a výdělkem dosaženým po pracovním úrazu nebo po zjištění nemoci z povolání s připočtením případného invalidního důchodu poskytovaného z téhož důvodu. V případě, že poškozenému zaměstnanci je náhrada za ztrátu na výdělku poskytována, následně dojde ke skončení jeho pracovního poměru a on je veden v evidenci uchazečů o zaměstnání, byla mu tato náhrada poskytována stále ve stejné výši i v době, kdy je veden v evidenci uchazečů o zaměstnání. Problém nastával v případě, že poškozenému zaměstnanci před tím, než se stal uchazečem o zaměstnání, náhrada poskytována nebyla. V případě, že se poškozený zaměstnanec stal uchazečem o zaměstnání, chyběl zde „pouázrový“ výdělek. Proto je pro případy, že je poškozený veden v evidenci uchazečů o zaměstnání, stanoven fiktivní „pouázrový“ výdělek ve výši minimální mzdy. Přechodné ustanovení deklaruje skutečnost, že se uvedený výpočet náhrady od účinnosti novely aplikuje u všech poškozených, kterým vzniklo právo na tuto náhradu podle § 271b odst. 3 zákona č. 262/2006 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti novely nebo podle § 371 odst. 3 zákona č. 262/2006 Sb. Poškozeným se tedy částky, které jim v důsledku zvyšování minimální mzdy vyplaceny nebyly, vrátet zpětně nebudou, ale od nabytí účinnosti novely se jim již zohledňuje výše minimální mzdy, která byla pro každého jednotlivého poškozeného zaměstnance platná v den, kdy byl zařazen do evidence uchazečů o zaměstnání.
- **Změněná a doplněná ustanovení:** § 271b, Přechodná ustanovení

Novela zákonem č. 32/2019 Sb., kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

- **Charakter novely:** Malá věcná novela zrušila tzv. karenční dobu.
- **Účinnost novely:** Od 1. července 2019
- **Obsah novely:** Účelem novely bylo zrušení institutu „karenční doby“, po kterou se v případě dočasné pracovní neschopnosti neposkytuje osobě v zaměstnaneckém nebo služebním poměru náhrada mzdy nebo platu, případně plat či jiný příjem. Právní úprava karenční doby byla do českého právního řádu zavedena zákonem č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů. Tehdy se dotýkala ještě zákona č. 54/1956 Sb., o nemocenském pojištění zaměstnanců, tuto právní úpravu Ústavní soud svým nálezením č. 166/2008 Sb. (ze dne 23. dubna 2008 sp. zn. Pl. ÚS 02/08) zrušil. Následně s účinností nového zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění od 1. ledna 2009 a s novou právní úpravou hmotného zabezpečení zaměstnanců v prvních dnech dočasné pracovní neschopnosti (v prvních čtrnácti dnech, resp. v letech 2011 až 2013 v prvních 21 dnech) byla do našeho právního řádu navrátna. Novela ruší karenční dobu u zaměstnanců v pracovním poměru a u zaměstnanců pracujících na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr obsaženou v zákoníku práce. Současně vrací právní úpravu výpočtu náhrady za ztrátu na výdělku po dobu pracovní neschopnosti do stavu před zavedením karenční doby. Další body novely ruší ta ustanovení zákoníku práce, která z hlediska časového ztratila význam. Přechodné ustanovení v odstavci 1 zajišťuje postup při poskytování náhrady mzdy/platu nebo odměny z dohody o práci konané mimo pracovní poměr, kdy dočasná pracovní neschopnost vznikla před účinností tohoto zákona a trvá po jeho účinnosti. Přechodné ustanovení v odstavci 2 zajišťuje postup při poskytování náhrady za ztrátu na výdělku po dobu pracovní neschopnosti, kdy dočasná pracovní neschopnost z titulu pracovního úrazu nebo nemoci z povolání vznikla před účinností a trvá po jeho účinnosti.
- **Změněná a doplněná ustanovení:** § 66, § 192, § 194, § 271a, § 301a, Přechodná ustanovení

Novela zákonem č. 366/2019 Sb., kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů

- **Charakter novely:** Malá věcná novela doplnila odpovědnost za škodu v mateřských školách.
- **Účinnost novely:** Od 1. června 2020
- **Obsah novely:** Novelou bylo ohledně odpovědnosti za škodu, která vznikla dětem v mateřských školách, doplněno do zákoníku práce stejné pravidlo, jaké již platilo dříve pro odpovědnost za škodu, která vznikla žákům základních škol a základních uměleckých škol při vyučování nebo v přímé souvislosti s ním; za tuto škodu tedy odpovídá právnická osoba vykonávající činnost dané školy. Předchozí právní úprava obsahovala pouze odpovědnost za škodu vzniklou žákům základních škol, nikoliv dětem v mateřských školách. Těm se za škodu odpovídalo podle jiného právního předpisu. Tento stav mohl způsobovat problémy, pokud by jedna právnická osoba provozovala jak základní školu, tak i mateřskou školu: v takovém – nikoli výjimečném - případě by ředitel těchto škol musel uzavřít dvě zcela rozdílné pojistné smlouvy, což nebylo obecně žádoucí. Problém přitom nebyl příliš známý, pojišťovny navíc v minulých letech tento rozdílný právní stav pomíjely a ředitelé škol na existující rozdíly v právní úpravě neupozorňovaly. Právě při nesjednání speciální pojistné smlouvy pro mateřskou školu mohlo dojít ke zkrácení plnění, případně nulovému plnění, ze strany pojišťovny při úrazu dítěte v mateřské škole. Z těchto důvodů novela sjednotila právní stav.
- **Změněná a doplněná ustanovení:** § 391 odst. 2

Novela zákonem č. 285/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

- **Charakter novely:** Velmi rozsáhlá věcná novela nově upravuje právo na dovolenou a její čerpání, zavádí institut sdíleného pracovního místa, nově definuje vícesměnný provoz, mění úpravu překážek v práci na straně zaměstnance a způsob doručování písemností.
- **Účinnost novely:** Částečně od 1. července 2020, částečně od 1. ledna 2021
- **Obsah novely:** Od ledna 2021 se dovolená člení jen na dovolenou za kalendářní rok nebo její poměrnou část a dodatkovou dovolenou. Odpadá dovolená za odpracované dny. Opuštěn byl princip dovolené za odpracované dny a následného krácení dovolené pro omluvenou nepřítomnost zaměstnance v práci. Vznik práva na dovolenou je založen na odpracované stanovené nebo sjednané kratší týdenní pracovní době. Určující jednotkou pro délku dovolené nebudou dny ale hodiny odpovídající stanovené nebo kratší týdenní pracovní době konkrétního zaměstnance (změna se dotkne zaměstnanců s nepravidelnou pracovní dobou). U dodatkové dovolené se délka odvozuje z týdenní pracovní doby zaměstnance podle toho, zda zaměstnanec pracuje po stanovenou nebo sjednanou kratší týdenní pracovní dobu po celý kalendářní rok nebo po jeho část. Délka dodatkové dovolené za kalendářní rok je jeden týden. Nevyčerpanou část dovolené, která převyšuje zákonem určený čtyřtýdenní, resp. šestitýdenní rozsah ve školství (např. další týden dovolené v rámci zaměstnaneckých benefitů) lze nově na základě žádosti zaměstnance převést do následujícího roku. Od ledna 2021 zavádí novela nový právní institut sdílené pracovního místa, které má zaměstnancům umožnit lepší soulad pracovního a rodinného života. Podle nové úpravy minimálně dva zaměstnanci si budou moci sami po předchozí písemné dohodě se zaměstnavatelem rozvrhovat svou pracovní dobu ve vzájemné spolupráci podle svých osobních potřeb a střídát se při výkonu práce tak, aby pracovní místo bylo v pracovní době obsazeno vždy jedním z nich. Jinými slovy, o jednu pracovní pozici s konkrétní pracovní náplní se bude dělit dva nebo více zaměstnanců. Dohodu bude muset zaměstnavatel uzavřít písemně s každým příslušným zaměstnancem a případně rozvázání této dohody nebude mít žádný vliv na trvání pracovního poměru zaměstnance. Od roku 2021 se dále mění překážky v práci na straně zaměstnance u specifických činností při sportovních soustředěních dětí a mládeže a dochází k některým dílčím

změnám v oblasti náhrady majetkové a nemajetkové újmy v případě pracovních úrazů a nemocí z povolání (jednorázová náhrada nemajetkové újmy při zvlášť závažném ublížení na zdraví zaměstnance apod.).

Ke zvýšení právní jistoty zaměstnavatelů i zaměstnanců novela zpřesnila pravidla o skončení pracovního poměru výpovědí ze strany zaměstnance v případě, že výpověď je dána z důvodu přechodu práv a povinností z pracovněprávních vztahů nebo výkonu práv a povinností z pracovněprávních vztahů.

Od 30. července 2020 novela mění pravidla pro doručování. Platí, že zaměstnavatel doručuje písemnost zaměstnanci do vlastních rukou především na pracovišti. Není-li to možné, může zaměstnavatel doručit písemnost do vlastních rukou zaměstnanci prostřednictvím provozovatele poštovních služeb, prostřednictvím sítě nebo služby elektronických komunikací, anebo prostřednictvím datové schránky. Novela tedy vypustila pokus o doručení písemnosti v bytě zaměstnance či jinde, kde může být zastížen. Byl zdůrazněn povinný primární pokus o doručení na pracovišti. Nově bude zaměstnavatel zasílat zaměstnanci důležité písemnosti prostřednictvím provozovatele poštovních služeb nikoli na poslední adresu, která je zaměstnavateli známa, ale na adresu, kterou zaměstnanec zaměstnavateli písemně sdělil (zaměstnanec sám tedy bude povinnou osobou, která bude písemně nahlašovat správné a aktuální údaje k doručování a ponese odpovědnost v oblasti doručování, resp. za případnou fikci doručení). Fikce doručení bude platit i ve směru od zaměstnance vůči zaměstnavateli, jestliže zaměstnavatel odmítne písemnost převzít nebo neposkytne součinnost při doručení v místě sídla nebo v místě podnikání.

■ **Změněná a doplněná ustanovení:** od 30. července 2020 - § 51, § 73, § 73a, § 77, § 78, § 79, § 85, § 93a, § 96, § 97, § 103, § 104, § 122, § 127, § 130, § 170, § 176, § 177, § 197, § 191a, § 210; od 1. ledna 2021 - § 203, § 203a, § 211, § 212, § 213, § 215, § 216, § 218, § 219, § 221, § 222, § 222a, § 223

Novela nařízením vlády č. 487/2020 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 567/2006 Sb., o minimální mzdě, o nejnižších úrovních zaručené mzdy, o vymezení ztíženého pracovního prostředí a o výši příplatku ke mzdě za práci ve ztíženém pracovním prostředí, ve znění pozdějších předpisů

■ **Charakter novely:** Nařízení vlády zvýšilo minimální mzdu.

■ **Účinnost novely:** Od 1. ledna 2021

■ **Obsah novely:** Nařízením vlády byla od 1. ledna 2021 zvýšena minimální mzda zvýšena tak, že základní sazba minimální mzdy pro stanovenou týdenní pracovní dobu 40 hodin byla upravena na 90,50 Kč/hod., neboli základní sazba minimální mzdy pro stanovenou týdenní pracovní dobu 40 hodin byla upravena z 15 200 Kč měsíčně. Nařízením vlády současně zvýšilo nejnižší úrovně zaručené mzdy pro stanovenou týdenní pracovní dobu 40 hodin odstupňované podle složitosti, odpovědnosti a namáhavosti vykonávaných prací. Minimální mzda byla znovu zvýšena od 1. ledna 2022 nařízením vlády č. 405/2021 Sb. (viz dále).

■ **Změněná a doplněná ustanovení:** § 111

Novela vyhláškou č. 589/2020 Sb., o změně sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravného a o stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad

■ **Charakter novely:** Vyhláška změnila sazby cestovních náhrad pro rok 2021 primárně uvedené v zákoníku práce (Ministerstvo práce a sociálních věcí je zmocněno je vždy k 1. lednu změnit).

■ **Účinnost novely:** Od 1. ledna 2021

■ **Obsah novely:** Sazby stravného za každý kalendářní den pracovní cesty zaměstnance (s výjimkou níže uvedených zaměstnanců odměňovaných platem) byly zvýšeny a nově činí nejméně 91 Kč, trvá-li pracovní cesta 5 až 12 hodin; 138 Kč, trvá-li pracovní cesta déle než 12 hodin, nejdéle však 18 hodin; 217 Kč, trvá-li pracovní cesta déle než 18 hodin.

Sazby stravného za každý kalendářní den pracovní cesty zaměstnanců odměňovaných platem (tj. zaměstnanců státu, územních samosprávných celků, státních fondů, příspěvkových organizací, školských právnických osob, regionálních rad regionů soudržnosti) byly zvýšeny a činí 217 Kč až 259 Kč, trvá-li pracovní cesta déle než 18 hodin; 138 Kč až 167 Kč, trvá-li pracovní cesta déle než 12 hodin, nejdéle však 18 hodin; 91 Kč až 108 Kč, trvá-li pracovní cesta 5 až 12 hodin,

Sazba základní náhrady za 1 km jízdy v případě, že zaměstnanec použije na žádost zaměstnavatele silniční motorové vozidlo, s výjimkou vozidla poskytnutého zaměstnavatelem, činí 1,20 Kč u jednostopých vozidel a tříkolek; 4,40 Kč u osobních silničních motorových vozidel.

V případě, že zaměstnanec neprokáže cenu pohonné hmoty, vypočte se výše náhrady v roce 2021 z následujících průměrných cen za 1 litr pohonné hmoty 27,80 Kč u benzínu automobilového 95 oktanů; 31,50 Kč u benzínu automobilového 98 oktanů; 27,20 Kč u motorové nafty a 5,00 za 1 kilowatthodinu elektřiny.

Sazby byly dále změněny od 19. října 2021 vyhláškou 375/2021 Sb. a od 1. ledna 2022 vyhláškou č. 511/2021 Sb., která byla poté dvakrát novelizována vyhláškami č. 47/2022 Sb. a 116/2022 Sb. (viz dále).

■ **Změněná a doplněná ustanovení:** § 157, § 158, § 163, § 176

Novela zákonem č. 248/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

■ **Charakter novely:** Malá technická novela navázala na změny v zákoně o zaměstnanosti.

■ **Účinnost novely:** Od 1. ledna 2022

■ **Obsah novely:** V § 209 odst. 1 byla v souvislosti s novelizací zákona o zaměstnanosti zrušena legislativní zkratka „částečná nezaměstnanost“. Samotná definice jiné překážky v práci (snížení odbytu zboží nebo poklesu poptávky po poskytovaných službách) se nezměnila.

■ **Změněná a doplněná ustanovení:** § 209

Novela zákonem č. 251/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

■ **Charakter novely:** Malá technická novela navázala na změny v zákoně o podpoře regionálního rozvoje.

■ **Účinnost novely:** Od 1. ledna 2022

■ **Obsah novely:** V odstavci 3 bylo vypuštěno ustanovení o platu zaměstnanců regionálních rad soudržnosti, neboť ty byly zrušeny.

■ **Změněná a doplněná ustanovení:** § 109

Novela zákonem č. 330/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

■ **Charakter novely:** Malá technická novela nově definovala dřívější pojem „jiný člen domácnosti“ pro účely vzniku nároku na ošetřovné v souvislosti s novelou zákona o nemocenském pojištění.

■ **Účinnost novely:** Od 1. ledna 2022

■ **Obsah novely:** Dřívější znění zákona o nemocenském pojištění předpokládalo nárok na ošetřovné u zaměstnance, který ošetřoval „jiného člena domácnosti“. Podle nové definice má nárok na ošetřovné zaměstnanec, který ošetřuje fyzickou osobu, která žije se zaměstnancem v domácnosti anebo nežije se zaměstnancem v domácnosti, ale jedná se o příbuzného v linii přímé (§ 772 občanského zákoníku), sourozence zaměstnance, manžela/manželku zaměstnance, registrovaného partnera/partnerku zaměstnance, rodiče manžela/manželky nebo rodiče registrovaného partnera/partnerky zaměstnance.

■ **Změněná a doplněná ustanovení:** § 47, § 53, § 191, § 219, § 363

Novela vyhláškou č. 375/2021 Sb., kterou se mění vyhláška č. 589/2020 Sb., o změně sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravného a o stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad, ve znění vyhlášky č. 47/2022 Sb.

- **Charakter novely:** Vyhláška změnila průměrnou cenu za benzín pro účely výpočtu cestovních náhrad.
 - **Účinnost novely:** Od 19. října 2021
 - **Obsah novely:** Novela zvýšila průměrnou cenu benzínu automobilového 95 oktanů z 27,80 Kč na 33,80 Kč za 1 litr. Tuto cenu zaměstnavatel použije pro poskytnutí cestovních náhrad v případě, že zaměstnanec skutečnou cenu zaměstnavateli hodnověrným způsobem neprokáže.
- Sazby byly dále změněny od 1. ledna 2022 vyhláškou č. 511/2021 Sb. a ta byla poté dvakrát novelizována vyhláškami č. 47/2022 Sb. a 116/2022 Sb. (viz dále).
- **Změněná a doplněná ustanovení:** § 157, § 158, § 163, § 176

Novela nařízením vlády č. 405/2021 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 567/2006 Sb., o minimální mzdě, o nejnižších úrovních zaručené mzdy, o vymezení ztíženého pracovního prostředí a o výši příplatku ke mzdě za práci ve ztíženém pracovním prostředí, ve znění pozdějších předpisů

- **Charakter novely:** Nařízení vlády zvýšilo minimální mzdu.
- **Účinnost novely:** Od 1. ledna 2022
- **Obsah novely:** Nařízením vlády byla od 1. ledna 2022 zvýšena minimální mzda tak, že základní sazba minimální mzdy pro stanovenou týdenní pracovní dobu 40 hodin byla upravena na 96,40 Kč/hod., neboli základní sazba minimální mzdy pro stanovenou týdenní pracovní dobu 40 hodin byla upravena z 16 200 Kč měsíčně. Nařízením vlády současně zvýšilo nejnižší úrovně zaručené mzdy pro stanovenou týdenní pracovní dobu 40 hodin odstupňované podle složitosti, odpovědnosti a namáhavosti vykonávaných prací. Minimální mzda je nejnižší právně přípustná výše odměny za práci v základním pracovněprávním vztahu. Zaručenou mzdou je mzda nebo plat, na kterou zaměstnanci vzniklo právo ze zákona, smlouvy, vnitřního předpisu, mzdového výměru nebo platového výměru.
- **Změněná a doplněná ustanovení:** § 111

Novela vyhláškou č. 511/2021 Sb., o změně sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravného a o stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad

- **Charakter novely:** Vyhláška změnila sazby cestovních náhrad pro rok 2022 primárně uvedené v zákoníku práce (Ministerstvo práce a sociálních věcí je zmocněno je vždy k 1. lednu změnit).
- **Účinnost novely:** Od 1. ledna 2022
- **Obsah novely:** Sazby stravného za každý kalendářní den pracovní cesty zaměstnance (s výjimkou níže uvedených zaměstnanců odměňovaných platem) byly zvýšeny a nově činí nejméně 99 Kč, trvá-li pracovní cesta 5 až 12 hodin; 151 Kč, trvá-li pracovní cesta déle než 12 hodin, nejdéle však 18 hodin; 237 Kč, trvá-li pracovní cesta déle než 18 hodin.

Sazby stravného za každý kalendářní den pracovní cesty zaměstnanců odměňovaných platem (tj. zaměstnanců státu, územních samosprávných celků, státních fondů, příspěvkových organizací, školských právnických osob, regionálních rad regionů soudržnosti) byly zvýšeny a činí 237 Kč až 283 Kč, trvá-li pracovní cesta déle než 18 hodin; 151 Kč až 182 Kč, trvá-li pracovní cesta déle než 12 hodin, nejdéle však 18 hodin; 99 Kč až 118 Kč, trvá-li pracovní cesta 5 až 12 hodin,

Sazba základní náhrady za 1 km jízdy v případě, že zaměstnanec použije na žádost zaměstnavatele silniční motorové vozidlo, s výjimkou vozidla poskytnutého zaměstnavatelem, činí 1,30 Kč u jednoosobných vozidel a tříkolek; 4,70 Kč u osobních silničních motorových vozidel.

V případě, že zaměstnanec neprokáže cenu pohonné hmoty, vypočte se výše náhrady v roce 2022 (od 1. ledna až do účinnosti změn vyhláškami č. 47/2022 Sb. a č. 116/2022 Sb.) z následujících průměrných cen za 1 litr pohonné hmoty: 37,10 Kč u benzínu automobilového 95 oktanů; 40,50 Kč u benzínu automobilového 98 oktanů; 36,10 Kč u motorové nafty a 4,10 Kč za 1 kilowatthodinu elektřiny.

Novou vyhláškou byla zrušena vyhláška č. 589/2020 Sb., o změně sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravného a o stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad, ve znění pozdějších předpisů a vyhláška č. 375/2021 Sb., kterou se mění vyhláška č. 589/2020 Sb., o změně sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravného a o stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad. Vyhláška č. 511/2021 Sb. byla novelizována vyhláškami č. 47/2022 Sb. a č. 116/2022 Sb. (viz dále).

- **Změněná a doplněná ustanovení:** § 157, § 158, § 163, § 176

Novela vyhláškou č. 47/2022 Sb., kterou se mění vyhláška č. 511/2021 Sb., o změně sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravného a o stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad

- **Charakter novely:** Vyhláška změnila průměrnou cenu za 1 kilowatthodinu elektřiny pro účely výpočtu cestovních náhrad.
- **Účinnost novely:** Od 12. března 2022
- **Obsah novely:** V § 4 písm. d) vyhlášky č. 511/2021 Sb., o změně sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravného a o stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad, byla částka „4,10 Kč“ nahrazena částkou „6,00 Kč“. Takže v případě, že zaměstnanec neprokáže cenu elektřiny, vypočte se výše náhrady od 12. března 2022 z průměrné ceny 6,00 Kč za 1 kilowatthodinu elektřiny. Ke změnám a zrušení vyhlášky viz dále.
- **Změněná a doplněná ustanovení:** § 158

Novela vyhláškou č. 116/2022 Sb., kterou se mění vyhláška č. 511/2021 Sb., o změně sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravného a o stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad, ve znění vyhlášky č. 47/2022 Sb.

- **Charakter novely:** Vyhláška změnila průměrnou cenu za benzín a motorovou naftu pro účely výpočtu cestovních náhrad.
- **Účinnost novely:** Od 14. května 2022
- **Obsah novely:** Novela zvýšila průměrnou cenu benzínu automobilového 95 oktanů z 37,10 Kč na 44,50 Kč za 1 litr a motorové nafty z 36,10 Kč na 47,10 Kč za 1 litr. Tuto cenu zaměstnavatel použije pro účely poskytnutí cestovních náhrad v případě, že zaměstnanec skutečnou cenu zaměstnavateli hodnověrným způsobem neprokáže. Ke změnám a zrušení vyhlášky viz dále.
- **Změněná a doplněná ustanovení:** § 158

STORMWARE
POHODA
Ekonomický software

STORMWARE
TAX
Daňová přiznání

Zvládněte daňové povinnosti
roku 2023 v klidu a pohodě

www.tax.cz

Novela vyhláškou č. 237/2022 Sb., kterou se mění vyhláška č. 511/2021 Sb., o změně sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravného a o stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad, ve znění pozdějších předpisů

- **Charakter novely:** Vyhláška zvýšila sazby některých cestovních náhrad.
- **Účinnost novely:** Od 20. srpna 2022
- **Obsah novely:** Novela zvýšila sazby stravného za každý kalendářní den pracovní cesty všech zaměstnanců, tedy v soukromé i veřejné sféře. Dále novela zvýšila průměrnou cenu benzínu 98 oktanů pro účely poskytnutí cestovních náhrad (v případě, že zaměstnanec cenu zaměstnavateli neprokáže). Ke změnám a zrušení vyhlášky viz dále.
- **Změněná a doplněná ustanovení:** § 158, § 163, § 176

Novela zákonem č. 358/2022 Sb., kterým se mění zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

- **Charakter novely:** Malá věcná novela upravila otcovskou dovolenou.
- **Účinnost novely:** Od 1. prosince 2022
- **Obsah novely:** V zákoně o nemocenském pojištění byl rozšířen okruh příjemců dávky otcovské poporodní péče, a proto byl do zákoníku práce vložen nový § 195a, který upravil otcovskou dovolenou. Otcovská dovolená se stala novou překážkou v práci na straně zaměstnance a bude zaměstnanci poskytována pouze po dobu, po kterou mu bude příslušet dávka otcovské poporodní péče podle zákona o nemocenském pojištění. Zároveň bude zaměstnanci poskytnuta stejná ochrana jako zaměstnankyni na mateřské dovolené (povinnost zaměstnavatele zařadit zaměstnance na původní práci a pracoviště, zákaz výpovědi a okamžitého zrušení pracovního poměru ze strany zaměstnavatele, právo na dovolenou).
- **Změněná a doplněná ustanovení:** § 47, § 53, § 54, § 55, § 191, § 195a, § 198, § 217, § 219, § 309, § 363

Novela nařízením vlády č. 465/2022 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 567/2006 Sb., o minimální mzdě, o nejnižších úrovních zaručené mzdy, o vymezení ztíženého pracovního prostředí a o výši příplatku ke mzdě za práci ve ztíženém pracovním prostředí, ve znění pozdějších předpisů

- **Charakter novely:** Nařízení vlády zvýšilo minimální mzdu.
- **Účinnost novely:** Od 1. ledna 2023
- **Obsah novely:** Nařízením vlády byla od 1. ledna 2023 zvýšena minimální mzda tak, že základní sazba minimální mzdy pro stanovenou týdenní pracovní dobu 40 hodin byla upravena na 103,80 Kč/hod., neboli základní sazba minimální mzdy pro stanovenou týdenní pracovní dobu 40 hodin byla upravena na 17 300 Kč měsíčně. Nařízením vlády současně zvýšilo nejnižší úrovně zaručené mzdy pro stanovenou týdenní pracovní dobu 40 hodin odstupňované podle složitosti, odpovědnosti a namáhavosti vykonávaných prací. Minimální mzda je nejnižší právně přípustná výše odměny za práci v základním pracovněprávním vztahu. Zaručenou mzdou je mzda nebo plat, na kterou zaměstnanci vzniklo právo ze zákona, smlouvy, vnitřního předpisu, mzdového výměru nebo platového výměru.
- **Změněná a doplněná ustanovení:** § 111

Novela vyhláškou č. 467/2022 Sb., o změně sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravného a o stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad pro rok 2023

- **Charakter novely:** Malá věcná novela upravila sazby cestovních náhrad v souvislosti s růstem cen.
- **Účinnost novely:** Od 1. ledna 2023
- **Obsah novely:** Nová vyhláška zvýšila sazby stravného za každý kalendářní den pracovní cesty všech zaměstnanců. Dále novela zvýšila základní náhradu za používání silničních motorových vozidel a snížila (kromě elektřiny) průměrnou cenu pohonných hmot pro účely poskytnutí cestovních náhrad v případě, že zaměstnanec cenu zaměstnavateli neprokáže.
- **Změněná a doplněná ustanovení:** zrušení vyhlášek č. 511/2021 Sb., č. 47/2022 Sb., č. 116/2022 Sb. a č. 237/2022 Sb., změna § 157, § 158, § 163, § 176

Obsah zákoníku práce

ČÁST PRVNÍ	VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ	
HLAVA I	PŘEDMĚT ÚPRAVY A VYMEZENÍ PRACOVNĚPRÁVNÍCH VZTAHŮ	§ 1 - § 5 9
HLAVA II	SMLUVNÍ STRANY ZÁKLADNÍCH PRACOVNĚPRÁVNÍCH VZTAHŮ	§ 6 - § 12 9
HLAVA III		§ 13 - § 15 zrušeny
HLAVA IV	ROVNÉ ZACHÁZENÍ A ZÁKAZ DISKRIMINACE	§ 16 - § 17 10
HLAVA V	NĚKTERÁ USTANOVENÍ O PRÁVNÍM JEDNÁNÍ	§ 18 - § 29 10
ČÁST DRUHÁ	PRACOVNÍ POMĚR	
HLAVA I	POSTUP PŘED VZNIKEM PRACOVNÍHO POMĚRU	§ 30 - § 32 11
HLAVA II	PRACOVNÍ POMĚR, PRACOVNÍ SMLOUVA A VZNIK PRACOVNÍHO POMĚRU	§ 33 - § 39 11
HLAVA III	ZMĚNY PRACOVNÍHO POMĚRU	§ 40 - § 47 12
HLAVA IV	SKONČENÍ PRACOVNÍHO POMĚRU	§ 48 - § 73a 14
ČÁST TŘETÍ	DOHODY O PRACÍCH KONANÝCH MIMO PRACOVNÍ POMĚR	§ 74 - § 77 17
ČÁST ČTVRTÁ	PRACOVNÍ DOBA A DOBA ODPOČINKU	
HLAVA I	OBECNÁ USTANOVENÍ O PRACOVNÍ DOBĚ A DÉLKA PRACOVNÍ DOBY	§ 78 - § 80 17
HLAVA II	ROZVRŽENÍ PRACOVNÍ DOBY	§ 81 - § 87 18
HLAVA III	PŘESTÁVKA V PRÁCI A BEZPEČNOSTNÍ PŘESTÁVKA	§ 88 - § 89 18
HLAVA IV	DOBA ODPOČINKU	§ 90 - § 92 19
HLAVA V	PRÁCE PŘESČAS	§ 93 - § 93a 19
HLAVA VI	NOČNÍ PRÁCE	§ 94 19
HLAVA VII	PRACOVNÍ POHOTOVOST	§ 95 20
HLAVA VIII	SPOLEČNÁ USTANOVENÍ O PRACOVNÍ DOBĚ A DOBĚ ODPOČINKU	§ 96 - § 99 20
HLAVA IX	ZMOCŇOVACÍ USTANOVENÍ	§ 100 20
ČÁST PÁTÁ	BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ PŘI PRÁCI	
HLAVA I	PŘEDCHÁZENÍ OHROŽENÍ ŽIVOTA A ZDRAVÍ PŘI PRÁCI	§ 101 - § 102 20
HLAVA II	POVINNOSTI ZAMĚSTNAVATELE, PRÁVA A POVINNOSTI ZAMĚSTNANCE	§ 103 - § 106 21
HLAVA III	SPOLEČNÁ USTANOVENÍ	§ 107 - § 108 22
ČÁST ŠESTÁ	ODMĚŇOVÁNÍ ZA PRÁCI, ODMĚNA ZA PRACOVNÍ POHOTOVOST A SRÁŽKY Z PŘÍJMŮ ZE ZÁKLADNÍHO PRACOVNĚPRÁVNÍHO VZTAHU	
HLAVA I	OBECNÁ USTANOVENÍ O MZDĚ, PLATU A ODMĚNĚ Z DOHODY	§ 109 - § 112 23
HLAVA II	MZDA	§ 113 - § 121 23
HLAVA III	PLAT	§ 122 - § 137 24
HLAVA IV	ODMĚNA Z DOHODY	§ 138 26
HLAVA V	MZDA NEBO PLAT PŘI VÝKONU JINÉ PRÁCE	§ 139 26
HLAVA VI	ODMĚNA ZA PRACOVNÍ POHOTOVOST	§ 140 26
HLAVA VII	SPOLEČNÁ USTANOVENÍ O MZDĚ, PLATU, ODMĚNĚ Z DOHODY A ODMĚNĚ ZA PRACOVNÍ POHOTOVOST	§ 141 - § 144a 26
HLAVA VIII	SRÁŽKY Z PŘÍJMU Z PRACOVNĚPRÁVNÍHO VZTAHU	§ 145 - § 150 27
ČÁST SEDMÁ	NÁHRADA VÝDAJŮ V SOUVISLOSTI S VÝKONEM PRÁCE	
HLAVA I	OBECNÁ USTANOVENÍ O NÁHRADÁCH POSKYTOVANÝCH ZAMĚSTNANCI V SOUVISLOSTI S VÝKONEM PRÁCE	§ 151 - § 155 27
HLAVA II	POSKYTNUTÍ CESTOVNÍCH NÁHRAD ZAMĚSTNANCI ZAMĚSTNAVATELE, KTERÝ NENÍ UVEDEN V § 109 ODS. 3	§ 156 - § 172 28
HLAVA III	POSKYTNUTÍ CESTOVNÍCH NÁHRAD ZAMĚSTNANCI ZAMĚSTNAVATELE, KTERÝ JE UVEDEN V § 109 ODS. 3	§ 173 - § 181 30
HLAVA IV	SPOLEČNÁ USTANOVENÍ O CESTOVNÍCH NÁHRADÁCH	§ 182 - § 189 30
HLAVA V	NÁHRADA ZA OPOTŘEBENÍ VLASTNÍHO NÁŘADÍ, ZAŘÍZENÍ A PŘEDMĚTŮ POTŘEBNÝCH PRO VÝKON PRÁCE	§ 190 31
ČÁST OSMÁ	PŘEKÁŽKY V PRÁCI	
HLAVA I	PŘEKÁŽKY V PRÁCI NA STRANĚ ZAMĚSTNANCE	§ 191 - § 205 32
HLAVA II	SPOLEČNÉ USTANOVENÍ O PŘEKÁŽKÁCH V PRÁCI NA STRANĚ ZAMĚSTNANCE	§ 206 34
HLAVA III	PŘEKÁŽKY V PRÁCI NA STRANĚ ZAMĚSTNAVATELE	§ 207 - § 210 34
ČÁST DEVÁTÁ	DOVOLENÁ	
HLAVA I	ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ	§ 211 34
HLAVA II	DOVOLENÁ ZA KALENDÁRNÍ ROK, JEJÍ POMĚRNÁ ČÁST A VÝMĚRA DOVOLENÉ	§ 212 - § 214 34
HLAVA III	DODATKOVÁ DOVOLENÁ	§ 215 35
HLAVA IV	SPOLEČNÁ USTANOVENÍ O DOVOLENÉ	§ 216 - § 223 35

ČÁST DESÁTÁ	PÉČE O ZAMĚSTNANCE	
HLAVA I	PRACOVNÍ PODMÍNKY ZAMĚSTNANCŮ	§ 224 - § 226 36
HLAVA II	ODBORNÝ ROZVOJ ZAMĚSTNANCŮ	§ 227 - § 235 36
HLAVA III	STRAVOVÁNÍ ZAMĚSTNANCŮ	§ 236 37
HLAVA IV	ZVLÁŠTNÍ PRACOVNÍ PODMÍNKY NĚKTERÝCH ZAMĚSTNANCŮ	§ 237 - § 247 38
ČÁST JEDENÁCTÁ	NÁHRADA MAJETKOVÉ A NEMAJETKOVÉ ÚJMY	
HLAVA I	PREVENCE	§ 248 - § 249 38
HLAVA II	POVINNOSTI ZAMĚSTNANCE K NÁHRADĚ ŠKODY	§ 250 - § 264 39
HLAVA III	POVINNOSTI ZAMĚSTNAVATELE K NÁHRADĚ ŠKODY	§ 265 - § 271u 40
HLAVA IV	SPOLEČNÁ USTANOVENÍ	§ 272 - § 275 42
ČÁST DVANÁCTÁ	INFORMOVÁNÍ A PROJEDNÁNÍ, PŮSOBNOST ODBOROVÉ ORGANIZACE, RADA ZAMĚSTNANCŮ A ZÁSTUPCE PRO OBLAST BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ PŘI PRÁCI	
HLAVA I	ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ	§ 276 - § 277 43
HLAVA II	INFORMOVÁNÍ A PROJEDNÁNÍ	§ 278 - § 280 43
HLAVA III	RADA ZAMĚSTNANCŮ A ZÁSTUPCE PRO OBLAST BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ PŘI PRÁCI	§ 281 - § 285 44
HLAVA IV	PŮSOBNOST ODBOROVÉ ORGANIZACE	§ 286 - § 287 45
HLAVA V	PŘÍSTUP K NADNÁRODNÍM INFORMACÍM	§ 288 - § 299 45
ČÁST TŘINÁCTÁ	SPOLEČNÁ USTANOVENÍ	
HLAVA I	MNOŽSTVÍ PRÁCE A PRACOVNÍ TEMPO	§ 300 47
HLAVA II	ZÁKLADNÍ POVINNOSTI ZAMĚSTNANCŮ A VEDOUCÍCH ZAMĚSTNANCŮ VYPLÝVAJÍCÍ Z PRACOVNÍHO POMĚRU NEBO DOHOD O PRACÍCH KONANÝCH MIMO PRACOVNÍ POMĚR, JINÉ POVINNOSTI ZAMĚSTNANCŮ, ZVLÁŠTNÍ POVINNOSTI NĚKTERÝCH ZAMĚSTNANCŮ A VÝKON JINÉ VÝDĚLEČNÉ ČINNOSTI	§ 301 - § 304 47
HLAVA III	VNITŘNÍ PŘEDPIS	§ 305 - § 306 48
HLAVA IV	MZDOVÁ, PLATOVÁ A OSTATNÍ PRÁVA	§ 307 48
HLAVA V	AGENTURNÍ ZAMĚSTNÁVÁNÍ	§ 307a - § 309 48
HLAVA VI	KONKURENČNÍ DOLOŽKA	§ 310 - § 311 49
HLAVA VII	OSOBNÍ SPIS, POTVRZENÍ O ZAMĚSTNÁNÍ A PRACOVNÍ POSUDEK	§ 312 - § 315 49
HLAVA VIII	OCHRANA MAJETKOVÝCH ZÁJMŮ ZAMĚSTNAVATELE A OCHRANA OSOBNÍCH PRÁV ZAMĚSTNANCE	§ 316 50
HLAVA IX	ZVLÁŠTNÍ POVAHA PRÁCE NĚKTERÝCH ZAMĚSTNANCŮ, VYLOUČENÍ PRACOVNĚPRÁVNÍHO VZTAHU A VYSLÁNÍ K VÝKONU PRÁCE NA ÚZEMÍ JINÉHO ČLENSKÉHO STÁTU EVROPSKÉ UNIE	§ 317 - § 319a 50
HLAVA X	OPRÁVNĚNÍ ODBOROVÝCH ORGANIZACÍ, ORGANIZACÍ ZAMĚSTNAVATELŮ, PODPORA VZÁJEMNÝCH JEDNÁNÍ ODBOROVÝCH ORGANIZACÍ A ORGANIZACÍ ZAMĚSTNAVATELŮ A KONTROLA V PRACOVNĚPRÁVNÍCH VZTAZÍCH	§ 320 - § 324 51
HLAVA XI	 zrušena
HLAVA XII	SMRT ZAMĚSTNANCE	§ 325 - 328 51
HLAVA XIII	ZÁNİK PRÁVA, VRÁCENÍ NEPRÁVEM VYPLACENÝCH ČÁSTEK A UPLYNUTÍ DOBY	§ 329 - § 333 51
HLAVA XIV	DORUČOVÁNÍ	§ 334 - § 337 52
HLAVA XV	PŘECHOD PRÁV A POVINNOSTÍ Z PRACOVNĚPRÁVNÍCH VZTAHŮ A ZÁNİK PRÁV A POVINNOSTÍ Z PRACOVNĚPRÁVNÍCH VZTAHŮ A PŘECHOD VÝKONU PRÁV A POVINNOSTÍ Z PRACOVNĚPRÁVNÍCH VZTAHŮ	§ 338 - § 345a 52
HLAVA XVI	ZVLÁŠTNÍ ÚPRAVA PRACOVNÍHO POMĚRU ZAMĚSTNANCŮ S PRAVIDELNÝM PRACOVÍŠTĚM V ZAHRANICÍ	§ 346 53
HLAVA XVII	NĚKTERÁ USTANOVENÍ O ZÁVAZCÍCH A VÝKLAD NĚKTERÝCH POJMŮ	§ 346a - § 350b 54
HLAVA XVIII	PRŮMĚRNÝ VÝDĚLEK	§ 351 - § 362 54
HLAVA XIX	USTANOVENÍ, KTERÝMI SE ZAPRACOVÁVAJÍ PŘEDPISY EVROPSKÉ UNIE	§ 363 55
ČÁST ČTRNÁCTÁ	PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ	
HLAVA I	PŘECHODNÁ USTANOVENÍ	§ 364 - § 394 56
HLAVA II	ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ	§ 395 - § 396 57
Účinnost		
Příloha k zákonu č. 262/2006 Sb.	Charakteristiky platových tříd 58
ODKAZY	 59